

УДК 378.094.147.091.33:61

[https://doi.org10.31652/3041-1017-2025\(5-2\)-23](https://doi.org10.31652/3041-1017-2025(5-2)-23)

РОЗВИТОК МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МИСТЕЦЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Сергій Селезньов¹ , Василь Фрицюк¹ , Юрій Кшивак¹ ,

¹ Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Анотація

Стаття присвячена аналізу розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичних інструментів у спеціалізованих мистецьких навчальних закладах. Визначено ключову роль мотивації у формуванні професійних компетентностей і забезпеченні ефективності педагогічної діяльності. Автори акцентують увагу на мотивації як рушійній силі, що сприяє особистісному й професійному самовдосконаленню, подоланню викликів та досягненню поставлених цілей у професійній підготовці. У роботі наведено аналіз основних типів мотивації, притаманних майбутнім викладачам музичного інструмента: мотивації, пов'язаної з навчальною діяльністю, соціальними чинниками, особистісними прагненнями до самореалізації та негативною мотивацією, яка діє через уникнення небажаних наслідків. Автори наголошують на важливості інтеграції цих типів мотивації для досягнення високого рівня професійної компетентності. Особливу увагу приділено навчально-освітнім програмам, які формують компетентності студентів у таких напрямках, як виконавська майстерність, аналітична діяльність, інноваційні методи викладання та саморозвиток. Описано практичні методики навчання, зокрема роботу в малих групах, індивідуальні заняття, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та інтерактивних підходів. Показано роль навчальних дисциплін, орієнтованих на розвиток виконавської культури, техніки, інтерпретаційних і музикознавчих компетентностей. У висновках підкреслюється, що мотивація є ключовим фактором у формуванні професійно орієнтованого, творчого фахівця, здатного до постійного самовдосконалення та адаптації до змін у професійному середовищі. Окреслено основні напрями роботи викладачів для підвищення мотивації студентів, які включають активізацію різноманітних мотивів, збільшення їхньої значущості та використання ситуативних мотиваційних чинників..

Ключові слова: майбутні викладачі музичного інструмента, професійна підготовка, мотивація, професійне зростання, бакалаври музичного мистецтва.

UDC 378.094.147.091.33:61

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025\(5-2\)-23](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-2)-23)

DEVELOPMENT OF MOTIVATION FOR PROFESSIONAL GROWTH OF FUTURE TEACHERS OF MUSICAL INSTRUMENTS OF SPECIALIZED ART EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Sergiy Seleznyov¹ , Vasyl Frytsiuk¹ , Yuriy Kshyvak¹

¹ Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Abstract

The article is dedicated to analyzing the development of motivation for professional growth among future musical instrument instructors in specialized art education institutions. It highlights the key role of motivation in shaping professional competencies and ensuring the effectiveness of pedagogical activities. The authors emphasize motivation as a driving force that fosters personal and professional self-improvement, overcoming challenges, and achieving set goals in professional training.

The paper provides an analysis of the main types of motivation characteristic of future musical instrument instructors, including motivation related to learning activities, social factors, personal aspirations for self-realization, and negative motivation driven by the avoidance of undesirable outcomes. The authors stress the importance of integrating these types of motivation to achieve a high level of professional competence. Particular attention is paid to educational programs that develop students' competencies in areas such as performance skills, analytical activities, innovative teaching methods, and self-development. Practical teaching methodologies are described, including work in small groups, individual lessons, the use of modern information and communication technologies, and interactive approaches. The role of educational disciplines focused on developing performance culture, technical skills, interpretative abilities, and musicological competencies is also examined. In conclusion, it is emphasized that motivation is a key factor in shaping a professionally oriented, creative specialist capable of continuous self-improvement and adaptation to changes in the professional environment. The authors outline the main directions for teachers to enhance student motivation, including the activation of various motivating factors, increasing their significance, and leveraging situational motivational elements.

Keywords: future teachers of musical instruments, professional training, motivation, professional growth, bachelors of musical art.

Постановка наукової проблеми. Мотивація відіграє ключову роль у професійному зростанні педагога, забезпечуючи його активність у досягненні значущих результатів у професійній діяльності. Дослідники, аналізуючи поняття «мотивація», акцентують увагу на розумінні мотивів професійної діяльності як інструментів, що сприяють формуванню й розвитку мотивації до професійного зростання. Мотивація до професійного розвитку відкриває нові можливості та виклики, які розширюють спектр знань і навичок педагога. Вона слугує рушійною силою, що підтримує зусилля, допомагає долати

перешкоди й досягати поставлених цілей. Це стосується й майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Професійне зростання майбутніх викладачів музичного інструмента передбачає оволодіння ними новими компетенціями, знаннями, уміннями та навичками, які вони використовують або планують використовувати у своїй діяльності для забезпечення якісної освіти. Це усвідомлений і цілеспрямований процес удосконалення їхньої професійної майстерності відповідно до суспільних вимог,

умов роботи та індивідуального плану розвитку.

Важливо відзначити, що професійний розвиток є невід'ємною частиною загального особистісного зростання. Усвідомлення майбутніми викладачами музичного інструмента своїх сильних сторін і потенціалу стимулює їх до творчого самовираження та експериментування. Важливим аспектом професійного зростання є свобода вибору й відповідальність за свої рішення й дії.

Отже, мотивація майбутніх викладачів музичного інструмента базується на їхніх професійних інтересах, цінностях та ідеалах. Вона проявляється як у повсякденній діяльності, так і під час кожного уроку, визначаючи їхнє ставлення до навчання та поведінку. Вказана проблема потребує дослідження в аспекті розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів під час їхньої професійної підготовки..

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У контексті дослідження вагомими є праці, що стосуються проблеми професійного розвитку й у різних аспектах відображені в науково-педагогічних дослідженнях (А. Бистрюкової, Т. Стрітьєвич, Т. Тихонової, П. Харченко, Р. Цокура та ін). Становлять інтерес також праці, що стосуються мистецької освіти чи професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти (Б. Брилін, О. Верещагіна-Білявська [1], Т. Грінченко, Т. Зузяк [3], Л. Костенко, В. Крицький, Н. Мозгальова [5], О. Олексюк, Г. Падалка, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Теплова, В. Фрицюк [7; 8; 9] та ін.). Особливості протікання психічних процесів під час музично-виконавської діяльності розглядалися у працях В. Медушевського, В. Самітова, Г. Тарасова, Д. Юника та ін. Водночас недостатньо дослідженою є проблема розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Метою статті є характеристика чинників розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів під час навчання в закладі вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Вчені здавна розглядали формування культури вчителя, його професійно значущих якостей; становлення професійно-педагогічної діяльності; формування загальнопедагогічних умінь. У психолого-педагогічній літературі розглядається поняття «особистісно-професійне зростання», яке стало вживатися останніми роками стосовно вчителя.

Ми поділяємо позицію А. Полякова [4], який зазначає, що професійне зростання студента – це динамічний і безперервний процес розкриття його особистісного потенціалу та реалізації внутрішніх можливостей, обумовлений потребою в освіті. Цей процес спрямований на вдосконалення особистості, включаючи розвиток загальнокультурних і професійних знань, формування системи інтелектуальних і практичних умінь та навичок, накопичення досвіду творчої діяльності, а також розвиток особистісних і професійно значущих якостей.

Результатом цього процесу є підвищення рівня сформованості професійної компетентності, яка виступає інтегративним особистісним утворенням. Вона охоплює динамічну систему знань, умінь і якостей, що сприяють підвищенню ефективності навчальної та майбутньої професійної діяльності, мотивуючи студента до постійного й систематичного самовдосконалення.

Професійне зростання майбутнього фахівця передбачає інтенсивний розвиток його особистості, прагнення вирішувати важливі життєві завдання й досягати поставлених цілей у навчальній та професійній діяльності. Варто зауважити про ефективність цього процесу лише за умови високої мотивації до діяльності. Постійний розвиток компетентності студента визначає його унікальність і неповторність, а сформованість професійної компетентності є основним результатом професійного зростання [4].

Ми поділяємо думку науковців, які наголошують на наступному:

- джерелом розвитку студента є незавершеність його особистості та залучення потенційних можливостей у процесі розв'язання все складніших і нових завдань;
- навчальна діяльність спрямована на розвиток і саморозвиток студентів,

забезпечуючи педагогічну підтримку для досягнення цих цілей;

- професійне зростання студента характеризується потребою і прагненням неперервного вдосконалення професійної компетентності;

- у процесі професійного зростання більший акцент робиться на досягненні значущих результатів, ніж на формальному засвоєнні знань, умінь і навичок;

- активне перебування в освітньому дивергентному середовищі сприяє професійному зростанню студента та стимулює його перехід до більш високого рівня сформованості професійних якостей;

- набуття здобувачами нових якостей зумовлене подоланням суперечностей, що виникають у процесі навчання та професійного становлення [2].

Загалом, варто зазначити, що мотивація є прямо пропорційною можливості повної реалізації одержаних знань, наскільки вони можуть бути реалізовані майбутніми викладачами музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів в професійній діяльності.

Виділяють такі типи мотивації учіння, що є властивими, в тому числі, майбутнім викладачам музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів:

1. Мотивація, пов'язана з навчальною діяльністю. Основою цього типу є інтерес до навчання, пізнавальна потреба, зацікавленість у майбутній професії та сам процес навчання.

2. Мотивація, обумовлена ширшими соціальними відносинами. Вона відображає зовнішні чинники, такі як соціальні мотиви чи зовнішня мотивація до навчання, що пов'язана з позицією особистості у суспільстві.

3. Мотивація, пов'язана з «внутрішнім світом» особистості. Цей тип базується на прагненні до самореалізації, знаходженні життєвого сенсу, задоволенні потреб у самовдосконаленні й самовираженні. Головними є мотиви, пов'язані з особистісними прагненнями («само» – самопізнання, саморозвиток тощо).

4. «Негативна мотивація». Вона виникає через усвідомлення можливих неприємностей, незручностей або негативних наслідків, що можуть стати стимулом до дії.

Мотивацію майбутніх викладачів музичного інструмента можна визначити як усвідомлену систему спонукань внутрішньої сфери здобувачів, які розвиваються в процесі професійної підготовки та активізують і спрямовують їхній процес навчання. Загалом мотиви студентів пов'язані з їхнім внутрішнім станом, що визначає та стимулює поведінку особистості в певній ситуації. Проявами вказаних мотивів можуть бути прагнення, потреби, цікавість тощо.

Підготовка майбутніх викладачів музичного інструмента у закладі вищої освіти є ключовим етапом їхнього професійного становлення та особистісного розвитку, на якому особливе значення набуває професійна мотивація. Вона спонукає й спрямовує діяльність студента на засвоєння майбутньої професії.

Професійну мотивацію майбутніх викладачів музичного інструмента ми розуміємо як систему усвідомлених ієрархічно пов'язаних внутрішніх спонукань особистості до навчальної та навчально-професійної діяльності у закладі вищої освіти, а також у позанавчальних сферах. Вона забезпечує активність майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів в процесі оволодіння професією та сприяє їхньому професійному зростанню.

«Діяльність завжди мотивована. Мотивація є сукупністю спонукальних факторів, які визначають активність особистості; це всі мотиви, потреби, стимули, ситуативні чинники (вплив різних людей, специфіка діяльності й ситуації тощо), які спонукають поведінку людини. Поняття «мотив» (від лат. *move* – рухати, штовхати) означає спонукання до діяльності, спонукальну причину дій і вчинків (тобто те, що примушує людину до дій). Суб'єкта можуть спонукати до певної діяльності різні мотиви: інтерес до змісту та процесу діяльності, почуття обов'язку перед суспільством, прагнення до самоствердження та ін.» [4, с. 43].

Цілком погоджуємося з А. Поляковим, який вважає, що «розвиток мотивації професійного зростання – це цілісний, динамічний, неперервний і гуманістично спрямований процес зростання внутрішньої потреби в особистісному перетворенні, у готовності до

перетворюючої професійної діяльності, у здатності до актуалізації творчого потенціалу й вибудовування індивідуальної професійно-особистісної стратегії впродовж всього життя. Даний процес буде здійснюватися ефективно, якщо в студента буде сформовано потребу до навчально-пізнавальної діяльності, а також реалізується потреба до самовдосконалення» [4].

Розвивати мотивацію до професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента доцільно, зокрема, під час їхнього навчання за освітньо-професійною програмою підготовки студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Ця програма спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі культури й мистецтва в умовах спеціалізованої музичної освіти. Вона передбачає формування загальнокультурних і професійних компетентностей, розвиток навичок аналізу й інтерпретації інформації, вибору методів і засобів роботи, а також впровадження інноваційних підходів, необхідних для виконання практичних завдань у професійній діяльності. Програма орієнтована на організацію та реалізацію процесу музичного навчання у спеціалізованій мистецькій освіті, а також на формування здатності інтегрувати власний виконавський досвід у професійній діяльності [8].

Професійна підготовка за вказаною освітньо-професійною програмою забезпечує органічний взаємозв'язок теоретичних знань і практичних навичок, включаючи виконавську, педагогічну та переддипломну практику. У процесі навчання застосовуються ефективні традиційні та інноваційні авторські методики.

Процес навчання здійснюється через індивідуальні та групові заняття, лекції, практичні завдання, де активно впроваджуються сучасні інтерактивні методи, інноваційні підходи та інформаційно-комунікаційні технології, такі як сервіси Google. Застосування дослідницьких і проблемно-орієнтованих методів навчання сприяє формуванню у майбутніх фахівців навичок саморозвитку та професійного вдосконалення.

Підвищення мотивації до удосконалення майстерності майбутніх бакалаврів музичного мистецтва сприятиме розвитку їх інтегральної компетентності, яка передбачає здатність

розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері музичної діяльності або під час навчання. Це передбачає використання загальнопедагогічних та фахових знань, а також розвиток більшості фахових компетентностей, таких як: демонстрація високого рівня виконавської майстерності; створення та реалізація власних художніх концепцій у виконавській діяльності; розуміння художньо-естетичної природи музичного мистецтва; усвідомлення взаємозв'язків теоретичної й практичної підготовки; використання знань про сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва; застосування професійних знань і навичок у творчій діяльності; володіння науково-аналітичним інструментарієм та його використання у практичній діяльності; розуміння шляхів інтерпретації художнього образу; оперування професійною термінологією та базовими знаннями музично-теоретичних систем і концепцій; збирання, аналіз і синтез художньої інформації для практичної діяльності; використання міждисциплінарних зв'язків; здійснення культурно-просвітницької та лекторської діяльності для різних категорій населення; застосування різноманітних засобів для більш ефективного донесення інформації; інтеграція традиційних і інноваційних технологій у музикознавчій, виконавській, композиторській, диригентській та педагогічній діяльності; гармонійне поєднання інновацій з усталеними традиціями. Таким чином, мотивація стає ключовим фактором у формуванні компетентного, творчо орієнтованого фахівця, здатного до постійного професійного самовдосконалення [8].

Н. Мозгальова акцентує увагу на важливості якісного оволодіння музичним інструментом, адже вчитель музичного мистецтва постійно виконує ролі виконавця, ілюстратора та концертмейстера як на уроках з учнями, так і в концертній діяльності. Це потребує роботи зі складним і різноплановим репертуаром. Згідно з навчальною програмою, вчитель має виконувати значну кількість творів, демонструвати фрагменти з опер, балетів, симфоній, що передбачає опанування музичних творів різних композиторів, різних епох, різних музичних стилів. Зміст інструментально-виконавської підготовки має відповідати принципу системності, що

забезпечує логічну послідовність у вивченні музичного матеріалу: кожен новий етап спирається на попередній, створюючи цілісну структуру. Саме тому вже з першого курсу важливо формувати у студентів розуміння необхідності професійного володіння музичним інструментом і активно знайомити їх із широким спектром нотної літератури [5]. Отже, достатній рівень оволодіння музичним інструментом є дуже важливим для зростання професійної майстерності майбутніх педагогів-музикантів, що потребує постійного вдосконалення й розвитку мотивації професійного зростання здобувачів.

Значні можливості для розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів має навчальна дисципліна «Фах», метою якої є формування виконавської майстерності, музично-інтерпретаційної компетентності та виконавської культури здобувачів на основі системних виконавських, музикознавчих компетенцій, що є важливими і необхідними для них, як майбутніх педагогів-музикантів. З-поміж іншого, вказана навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів системи фахових компетентностей: виконавських, музично-інтерпретаційних, музикознавчих; опанування основами концертного виконання музичних творів; розвиток техніки гри на інструменті; засвоєння концертних творів різних жанрів, стилів, композиторів; розвиток культури виконавства; опанування змістом й специфікою виконавського аналізу музичних творів.

Під час навчання майбутні викладачі музичного інструмента для спеціалізованих мистецьких закладів повинні опанувати низку важливих професійних умінь. Зокрема, вони мають демонструвати високий рівень виконавської майстерності, артистизму та культури гри на інструменті. Важливо також оволодіти навичками ансамблевої та оркестрової гри, організації репетиційної роботи та виступів.

Студенти повинні вміти аналізувати музичні твори, визначаючи їх стильові, жанрові та драматургічні особливості, а також створювати художню інтерпретацію твору, відтворюючи його концепцію. Не менш значущими є вміння працювати з

музикознавчою літературою, узагальнювати та аналізувати матеріали, визначати наукові теми й перспективи їхнього розвитку.

Також викладачі мають засвоїти методики вдосконалення виконавської діяльності, розвинути аналітичні навички для створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. Вони повинні застосовувати здобуті знання у викладацькій практиці, володіючи сучасними методами та прийомами навчання гри на музичному інструменті. Причому, варто зазначити, що за наявності мотивації професійного зростання всі ці вміння і навички розвиватимуться значно ефективніше.

Тому, на нашу думку, для розвитку мотивації професійного зростання майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів під час навчання в закладі вищої освіти викладач з навчальної дисципліни «Фах» має враховувати на уроках особливості майбутньої професійної діяльності здобувачів, немов би, моделюючи їхню майбутню професійну діяльність. Адже саме такий підхід дасть змогу розвивати цікавість у студентів, розвиваючи їхню мотивацію тим самим, не лише до самої навчальної дисципліни (фах), а й до майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з викладанням гри на музичному інструменті.

Для стимулювання мотивації майбутніх викладачів музичного інструмента спеціалізованих мистецьких навчальних закладів педагог закладу вищої освіти має використовувати під час занять з Фаху такі форми, методи, прийоми, які б спонукали здобувачів до самостійної творчої діяльності. Тому важливо в процесі занять розвивати в майбутніх педагогів-музикантів позитивне ставлення до концертних виступів, розвивати у них інтерес до виконавської діяльності, забезпечивши психологічну готовність і позитивні емоції від такої діяльності. Значну увагу викладач має приділяти підбору належного концертного репертуару, який би був цікавим для студента, відповідав рівню його технічних можливостей і викликав певний пізнавальний інтерес, бажання ним оволодіти. Важливим, безумовно, є залучення студентів до постійної музично-творчої діяльності, адже здобувачі мають розцінювати власний репертуар як професійно значущий і час від

часу використовувати вивчені твори як під час виконавської практики, так і під час педагогічної практики в школі.

Під час індивідуальних занять зі студентами викладачеві важливо пам'ятати, що студент може бути менш обдарованим, з нижчим рівнем підготовки, слабшими фізичними даними, однак, за наявності цілеспрямованості, усвідомлення значущості необхідності оволодіння музичним інструментом для майбутньої професійної діяльності, розвиненості мотивації, здатності багато й систематично працювати самостійно – він може достатньо успішно досягати поставленої мети.

Висновках Підсумовуючи, зробимо висновок, що для підвищення мотивації студентів викладач має працювати у трьох основних напрямках: актуалізація максимальної кількості мотивів, що передбачає залучення різноманітних джерел мотивації для підвищення інтересу до навчання; збільшення спонукальної сили кожного мотиву, що пов'язано з акцентуванням значущості мотивів для студентів; актуалізація ситуативних мотиваційних факторів, що передбачає використання конкретних ситуацій, які стимулюють інтерес і залученість до навчання.

Список використаних джерел

1. Верещагіна-Білявська О. Є. Борис Буєвський : творчий портрет на тлі музичних процесів другої половини XX століття. Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання. 2023. №1. С. 41-51. DOI: [https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023\(1\)-06](https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023(1)-06)
2. Жигло О. О. Педагогічні умови професійного зростання викладача вищого навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук. Харків, 2006. 214 с.
3. Зузяк Т., Марущак О., Соловей В., Крупка В. Феномен Федора Панчука. Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання. 2024. №3. С. 8-18. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024\(3\)-01](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024(3)-01)
4. Поляков А. О. Педагогічні умови мотивації професійного зростання студентів педагогічних університетів у процесі неперервної освіти: дис. ... канд. пед. наук. Харків. 2008. 182 с.
5. Мозгальова Н. Г. Змістове наповнення поняття інструментально-виконавська підготовка вчителя музики. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2010. Вип 9. С. 39-43.
6. Селезньов С. М., Кшивак Ю. І., Новосадов Я. Г. Виконавсько-інструментальна майстерність майбутніх учителів музичного мистецтва: теоретичний аспект. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 2024. Вип. 31. С. 101-106.
7. Фрицюк В. А. Діагностика ціннісного усвідомлення майбутніми педагогами необхідності цілеспрямованого професійного саморозвитку. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С. 78-87.
8. Фрицюк В. А., Москвічова Ю. О., Фрицюк В. М. Підготовка майбутніх бакалаврів музичного мистецтва до професійного саморозвитку. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Випуск 31. 2024. С. 93-100. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series14.2024.31.13>
9. Frytsiuk, V., Brylin, B., Zavalnyuk, A., Fritsiuk, V. M, Mykhailyshe, O. (2022). Implementation of information technology into the education of music teachers. Journal of Higher Education Theory and Practice. Volume 22(6), Atlanta. Pp. 35-43.

References

1. Vereshchahina-Biliavska O. Ye. Borys Buievskyi : tvorchyi portret na tli muzychnykh protsesiv druhoi polovyny XX stolittia [Boris Buevsky: a creative portrait against the background of musical processes of the second half of the 20th century]. Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia. 2023. №1. S. 41-51. [in Ukrainian] DOI: [https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023\(1\)-06](https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023(1)-06)

2. Zhyhlo O. O. Pedahohichni umovy profesiinoho zrostannia vykladacha vyshchoho navchalnoho zakladu [Pedagogical conditions for the professional growth of a teacher at a higher educational institution]: dys. ... kand. ped. nauk. Kharkiv, 2006. 214 s. [in Ukrainian]
3. Zuziak T., Marushchak O., Solovei V., Krupka V. Fenomen Fedora Panchuka [The Phenomenon of Fedor Panchuk]. *Mystetstvo v kulturi suchasnosti: teoriia ta praktyka navchannia*. 2024. №3. S. 8-18. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024\(3\)-01](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024(3)-01) [in Ukrainian].
4. Poliakov A. O. Pedahohichni umovy motyvatsii profesiinoho zrostannia studentiv pedahohichnykh universytetiv u protsesi neperervnoi osvity [Pedagogical conditions for motivating professional growth of students of pedagogical universities in the process of continuing education]: dys. ... kand. ped nauk. Kharkiv. 2008. 182 s. [in Ukrainian]
5. Mozghalova, N. H. Zmistove napovnennia poniattia instrumentalno-vykonavska pidhotovka vchytelia muzyky [Meaningful content of the concept of instrumental and performance training of a music teacher]. *Naukovyi chasopys NPU im. M.P.Drahomanova*. 2010. Vyp 9. S. 39-43. [in Ukrainian]
6. Seleznev S. M., Kshyvak Yu. I., Novosadov Ya. H. Vykonavsko-instrumentalna maisternist maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva: teoretychnyi aspekt [Performing and instrumental skills of future teachers of music: a theoretical aspect]. *Naukovyi chasopys Ukrainського derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 14. Teoriia i metodyka mystetskoi osvity*. Vyp. 31. S. 101-106. [in Ukrainian]
7. Frytsiuk, V. A. Diagnostyka tsinnisnoho usvidomlennia maibutnimy pedahohamy neobkhidnosti tsilespryamovanoho profesiinoho samorozvytku [Diagnostics of value awareness by future teachers of the need for purposeful professional self-development]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2016. № 4. S. 78-87. [in Ukrainian]
8. Frytsiuk V. A., Moskvichova Yu. O., Frytsiuk V. M. Pidhotovka maibutnikh bakalavriv muzychnoho mystetstva do profesiinoho samorozvytku [Preparing future Bachelors of Music for professional self-development]. *Naukovyi chasopys NPU im. M.P. Drahomanova. Serii 14. Teoriia i metodyka mystetskoi osvity*. Vypusk 31. 2024. S. 93-100. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series14.2024.31.13> [in Ukrainian]
9. Frytsiuk, V., Brylin, B., Zavalnyuk, A., Fritsiuk, V. M., Mykhailyshen, O. Implementation of information technology into the education of music teachers. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Volume 22(6), 2022. Atlanta. Pp. 35-43. [in English]

Про авторів

Сергій Селезньов, викладач кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: Selezniov.Serhiy@vspu.edu.ua;

Василь Фрицюк, викладач кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: hfrjdcmrif@ukr.net;

Юрій Кшивак, старший викладач кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: Kshivak.Yuriy@vspu.edu.ua

About the Authors

Sergiy Seleznyov, Lecturer, Department of Musicology, Instrumental Training and Choreography, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: Selezniov.Serhiy@vspu.edu.ua

Vasyl Frytsiuk, Lecturer, Department of Musicology, Instrumental Training and Choreography, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: hfrjdcmrif@ukr.net

Yuriy Kshyvak, Senior Lecturer, Department of Musicology, Instrumental Training and Choreography, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: Kshivak.Yuriy@vspu.edu.ua